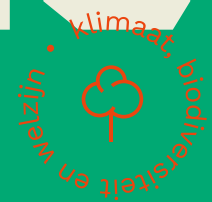


BOS⁺

JAAAR VERSLAG 2022



VLAAN

KOOLSTOFOPSLAG VIA BOSLANDBOUW

Met dit project promoten we koolstofopslag via boslandbouw als bijdrage in de evolutie naar een klimaatneutrale samenleving. Bedrijven en particulieren kunnen via onze Treecological-website heel eenvoudig hun CO₂-uitstoot compenseren. De ingezamelde fondsen worden geïnvesteerd in boslandbouwaanplanten van lokale landbouwers, waar koolstof vastgelegd wordt in de struiken en bomen én via de wortels en bladval in de bodem van het landbouwperceel. In 2022 plantten we al bij twee landbouwers aan: 4ha bij landbouwer Isabelle in Oosterzele en 2,5 boslandbouwaanplant bij Frank in Brakel.



ILLEGAAL BOMEN PLANTEN IN OUDENAARDE

Op Sinterklaasnacht beboste BOS+ 1,43 ha grond van de Vlaamse Waterweg. Daarmee herhaalden we een actie die we in 2011 op hetzelfde perceel organiseerden. Die 2570 boompjes moesten toen verplaatst worden, want het Agentschap had 'dringende plannen' met het perceel. Elf jaar later lag het perceel nog even braak als weleer. Met de actie wil BOS+ Vlaamse administraties die beschikken over honderden hectare potentieel bebosbare grond, wakker schudden. Ze leveren geen enkele inspanning om bij te dragen aan de bosuitbreidingsdoelen van hun eigen regering. Deze boodschap weerklonk luid en duidelijk en werd breed opgepikt door verschillende Vlaamse media. Hoewel de Vlaamse Waterweg allesbehalve blij was met onze ongehoorzaamheid, zijn we er in geslaagd heel wat burgers en beleidsmakers te inspireren.

HOUTKANTEN VOOR VLEERMUIZEN

Met dit nieuwe project willen we het leefgebied voor verschillende vleermuissoorten in de Brabantse Kouters optimaliseren door landschappelijke verbindingen te versterken (gebaseerd op een grondige landschapsanalyse) en overwinteringsplaatsen te herstellen en in te richten. We voerden alvast een landschapsanalyse uit voor de 7 geselecteerde vleermuissoorten en identificeerden locaties in het werkingsgebied waar houtkanten nodig zijn om het landschap 'bruikbaar' te maken voor deze soorten om te jagen, te rusten en nieuw leefgebied te bereiken.



DEREN

20,86 HA BOS VIA 'MEER BOS VOOR VLAANDEREN!' PROGRAMMA

750 ha bosuitbreiding in de periode 2020-2024: dat is het vooropgestelde doel voor lokale besturen in het 'Meer bos voor Vlaanderen!' programma van de Vlaamse overheid. In 2022 begeleidde BOS+ 11 lokale besturen bij hun bosuitbreidingsprojecten, goed voor maar liefst 20,86 ha extra bos. BOS+ hielp hen bij de zoektocht naar bebosbare grond, de aanplantingsplannen, de subsidie- en vergunningsaanvragen, de terreinvoorbereidingen, het bestellen van plantgoed en wildbescherming, en bij de organisatie en begeleiding van de plantacties. Daarnaast konden sommige ook rekenen op ons Bosfonds voor een financiële duw in de rug.



13.5 HA NIEUW BOS DANKZIJ ORDINA

IT-bedrijf Ordina en BOS+ gaven op 15 april '22 het startschot van een opvallend duurzaamheidsinitiatief. BOS+ ging op zoek en vond een spectaculaire 13,6 hectare grond om te bebossen voor het IT bedrijf, dat op haar beurt voor de financiering van de aankoop, de aanplanting en het onderhoud van het bos zorgde. In het bijzijn van Vlaams minister voor Natuur Zuhail Demir gingen de eerste symbolische bomen in de grond. In het najaar van 2022 volgden de rest van de bomen met feestelijke plantacties voor het personeel van Ordina.

VERDRIEDUBBELING VAN EIGEN BOS-AREAAL DANKZIJ LEGAAT

Dankzij het nalatenschap van Roger Dereu is het areaal bos in eigendom van BOS+ in 2022 bijna verdriedubbeld: van ca. 6 ha naar 17,5. Voor deze bossen, die jaren met liefde werden beheerd door Mr. Dereu, worden er momenteel natuurbeheerplannen opgemaakt. Met het gevoerde bosbeheer, geïnspireerd door de Pro Silva principes, willen we één van onze belangrijkste doelstellingen (multifunctioneel, duurzaam bosbeheer) vertalen op het terrein en laten dienen als inspiratiebron voor andere bosbeheerders specifiek voor de Vlaamse context (versnipperde kleine bossen).



EUROPESE ANTI-ONTBOSSINGSWET WORDT WERKELIJKHEID

Dankzij deze wet worden producten die verband houden met ontbossing niet langer toegelaten op de Europese markt. Ze is van toepassing voor een resem grondstoffen en afgeleide producten, waaronder soja, rundsvlees en leer, koffie, cacao en chocolade, palmolie, hout en bedrukt papier, rubber,... BOS+ voerde samen met de coalitie #Together4Forests twee jaar mee campagne voor deze wet. Daarbij zorgden onze volgers massaal voor handtekeningen voor de openbare bevraging van de wet, en stuurden ze duizenden mails naar Europarlementsleden om mee de druk op te voeren voor een strenge wetgeving.



DE TEAMS DIE BOS+ DOEN GROEIEN

BOS+ heeft de afgelopen jaren een enorme evolutie doorgemaakt. Er zijn niet alleen heel wat nieuwe gezichten, maar ook de verschillende teams in de organisatie zijn sinds dit jaar beter gedefinieerd en afgelijnd dan ooit. Een organisatie groeit, net als een boom, uit sterke wortels. De 'Algemene Vergadering' ligt daarom al sinds jaar en dag aan de basis van BOS+. Het 'Bestuur' en het 'Dagelijks Bestuur' geven de organisatie de stevigheid en zelfzekerheid waarmee ze vandaag naar buiten treedt, als een sterke stam. De organisatieboom vertakt vervolgens naar de teams die de rest van de organisatie ondersteunen: het team 'Communicatie & Fondsenwerving'; kortweg 'Comfon'; het 'Ondersteunend Team'; de technische ruggengraat van de organisatie, en onze kraks in cijfers; het 'Financieel Team'. Net als een boom, reiken de teams 'Vergroening', 'Beleving en Educatie', 'Tropen' en 'Beleid' met hun takken zo ver mogelijk, om zoveel mogelijk doelgroepen te bereiken en zoveel mogelijk verandering te ontketenen.





PROJECT ROND NATUURLIJKE BESCHUTTING OP DE WEIDE

BOS+ en ILVO publiceerden in 2022 een leidraad voor natuurlijke beschutting op weides. Bomen bieden namelijk vele voordelen, ook op de weide. De leidraad is een praktische handleiding om bomen in te zetten als natuurlijke beschutting voor paarden, runderen en schapen. Er staat onder meer in welke boomsoorten en struikbeplanting goed zijn voor dierenwelzijn (bijvoorbeeld bij hittegolven), maar ook goed scoren qua voederwaarde, windbestendigheid en blootstelling aan bodemverdichting.

KLIMAATSLIM BOS ALS LEERSCHOOL

Bossen zijn vaak het slachtoffer van klimaatverandering, maar vormen ook een deel van de oplossing. Binnen dit project werden in 12 bossen klimaatslimme maatregelen genomen om het bos klimaatweerbarder te maken. In zes van deze bossen, die enerzijds dienst doen als voorbeeldbossen voor bosprofessionals, worden ook klimaatwandelpaden aangelegd voor het brede publiek. In vier van de bossen werden leerlingen van het 5e en 6e leerjaar opgeleid in de klimaatproblematiek en de gevolgen op bossen en de samenleving. Daarnaast leerden ze wat een bos klimaatweerbard maakt en voerden ze klimaatslimme maatregelen uit. Maar liefst 136 leerlingen werden op die manier ambassadeurs van het bos! Dit project loopt nog tot 30 juni 2023 en wordt gefinancierd door Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

CIJFERS

81.500

Ongeveer 81.500 bomen
aangeplant op 32,6 ha in
Vlaanderen

150

liter soep uitgedeeld op
plantacties

17.976

nieuwe websitebezoekers,
sinds lancering nieuwe website
begin september 2022

12

bezwaarschriften
ingediend tegen
ontbossingsdossiers

549

deelnemers aan de
Re-Connect escaperoom

2.400

illegale boompjes geplant
met 100 vrijwilligers en
19x verschenen in de pers

2.492

donateurs

31

plantacties,
zowel bebossingen
als vergroeningen.

1
4
9
17

MET COLLEGA'S

MET DE SCHOLEN

MET BEDRIJVEN

MET ANDERE DOELGROEPEN

(buurtbewoners, jeugdbewegingen
sympathisanten etc.)

895

NIEUWE VOLGERS OP FACEBOOK

627

NIEUWE VOLGERS OP INSTAGRAM

142

NIEUWE VOLGERS OP TWITTER

WEEK VAN HET BOS

753

DEELNEMENDE KLASSEN

15.639

DEELNEMENDE LEERLINGEN.

12.436

DOWNLOADS VAN EDUCATIEF PAKKET.

31.775

EDUCATIEVE PAKKETTEN VERSTUURD
PER POST NAAR 3765 SCHOLEN.



Europees landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland



LEADER
provincie Antwerpen



DE BOSGROEPEN



Provincie
Antwerpen
HOUBEEKHOEVE

FINANCIËLE
CIJFERS →



TROPEN

MEER EN MEER DUURZAME CACAOPRODUCTIE IN PERU

Meer en meer boeren van de 12 lokale gemeenschappen die we steunen in Peru maken de overschakeling naar een duurzame productie voor hun cacao. In het agroforestrystelsel van deze gemeenschappen kan cacao geproduceerd worden zonder plantages, onder de kruinen van regenwoud. Deze duurzame methode leverde vorig jaar al 371 ton cacao op, die bovendien beter smaakt dan de generieke cacao-soorten.



SUPERLIJST MILIEU

Superlijst Milieu legt de vinger op de wonden van ontbossing in de winkelrekken. Onze voedselproductie blijft één van de grootste oorzaken van ontbossing wereldwijd. BOS+ werkte daarom mee aan het eerste Belgische Superlijst-onderzoek, dat duurzaamheidsinspanningen van de vijf grootste supermarkten in ons land evalueerde. Wat bleek: er is nog veel werk aan de winkel, zeker voor wat betreft het stoppen van ontbossing door consumptie van vlees, chocolade en palmolie.

ESCAPEROOM OP TOER

Onze escaperoom ReConnect toerde dit jaar verder door Vlaanderen. In Antwerpen ontstapten meer dan 400 scholieren, terwijl ze bijleerden over de impact van hun elektronica op ontbossing. De mobiele escaperoom stond ook op Repair & Share in Leuven en bezocht Kortrijk, Kuurne en Harelbeke dankzij de Mondiale Raad.

HERBEBOSSING GEDEGRADEERD GEBIED VAN DE AMARAKAERI

In Peru ging onze collega Véronique op terreinbezoek naar de gebieden van de Amarakaeri en de Yanasha, om na één jaar op te meten hoe de geplante boompjes van vorig jaar het doen. Samen met stagiair Charlie namen ze bodemstalen, maten de groei van de bomen op en legden de basis voor onderzoek om de komende jaren de CO₂ opslag op te meten. Dat onder meer i.o. van Provincie Antwerpen, die hun uitstoot wil compenseren en de bescherming van het regenwoud wil steunen met dit project.





BIJ ZONDER ANGEL VERSTERKT BOLIVIAANSE VROUWEN EN BOSSEN

BOS+ steunde 50 families in het opzetten van honingproductie van de Meloponini-bij. Deze bij steekt niet en is dus ideaal om ook vrouwen met kinderen te laten participeren in het voorzien van een inkomen voor heel het gezin. Daarnaast zijn deze bijen voor hun honingproductie afhankelijk van een divers en gezond bos, dat hiermee ook beter beschermd zal worden door de lokale inwoners.

JONGEREN INSPIREREN ANDERE JONGEREN TOT NATUURHERSTEL

Samen met Yakum, een lokale partner van BOS+, schoten we in Ecuador de Sacha Kuyrana te hulp. Deze groep inheemse jongeren leerde zo onder meer over de verschillende boomsoorten, over het opzetten van boomkwekerijen en over herbebossingsmanagement. We gaven hen opleidingen in gemeenschappelijke monitoring van bos en over het verbeteren van de bodemkwaliteit. De Sacha Kuyrana wil een voorbeeld worden voor andere jongeren om hen te inspireren hun omgeving te herstellen en om te tonen dat er ook duurzame inkomstenbronnen zijn. Vijf andere gemeenschappen volgen al hun voorbeeld en doen nu ook aan natuurherstel.

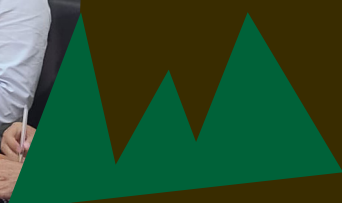


DEELNAME AAN COP27

Bossen horen tot de belangrijkste klimaatoplossingen en zijn zo een belangrijk onderwerp op de jaarlijkse klimaatonderhandelingen. BOS+ ging als deel van de klimaatcoalitie naar de 27e klimaatop in Egypte om op te volgen of de beloftes voor meer bos en minder ontbossing worden waargemaakt.

GEMEENSCHAPSBEHEER VOOR ECUADORAANSE SAPARA

Sinds 2022 werkt BOS+ in Ecuador met de inheemse Sapara. Ze bewonen een groot territorium dat grotendeels uit intact regenwoud bestaat. Om te verzekeren dat dat zo blijft ondanks alle externe bedreigingen (zoals aardolie-ontginning) worden lokale gemeenschapstoezichers opgeleid. Op basis van de informatie die ze verzamelen wordt een online platform opgebouwd, door de gemeenschap beslissingen genomen over hun bos en de overheid tot actie aangezet.





SCHAALVERGROTING BEBOSSINGEN VAN FAJA LOBI

Faja Lobi, partner van BOS+ in Congo, mikt op een schaalvergroting van hun bebossingsprojecten. Faja Lobi bebost gronden die door ontbossing zijn omgezet van bos naar savanne, die niet zeer geschikt zijn om aan landbouw te doen. Daarom zijn er veel gemeenschappen rond Idiofa geïnteresseerd om deze gronden te laten bebossen door Faja Lobi. Ze kochten onlangs een tractor om deze oppervlakte klaar te maken voor bebossing en om op grotere schaal te kunnen werken. Doordat er geploegd werd met deze tractor, kan er ook gemakkelijk door de vrouwen van de gemeenschap aan landbouw worden gedaan. In de eerste jaren zorgen zij er door hun landbouwactiviteiten voor dat er geen verstikkend gras groeit dat de bebossing tegenhoudt, tot de bomen sterk genoeg zijn om niet meer door gras overwoekerd te worden. De vrouwen investeren vervolgens hun opbrengst in hun eigen ontwikkeling door middel van een roterend fonds, waarbij ze elk om beurt de kans krijgen om het geld van het fonds te investeren.

BOLIVIAANSE TACANA- FAMILIES VERSTERKT

De inheemse Tacana gemeenschappen kregen vorig jaar heel wat steun om een duurzame inkomstenbron op te bouwen die hun bos helpt te vrijwaren van houtkap. Drie gemeenschappen kregen les over agroforestry en de jongeren uit die gemeenschappen kregen een opleiding tot milieumonitor. Zij kunnen nu sneller en beter reageren op onder meer bosbranden en illegale houtkap.

LOKALE GEMEENSCHAPPEN BEHEREN BEST EIGEN BOS IN CONGO

In de Congolese provincie Tshopo zorgen we ervoor dat de traditionele bevolking hun eigen bossen in concessie krijgen. De lokale gemeenschappen zijn de beste beschermers van het regenwoud en zorgen ervoor dat de concessies, de economische rechten op een bos, niet naar grote ontbossers vloeien. Het bos voorziet in hun levensvoorzieningen, maar ondanks de traditionele rechten blijft het moeilijk de wetgeving af te dwingen. Hen versterken in organisatie en administratie geeft hen de macht om zelf aan duurzamer bosbeheer te doen in grote stukken Congolees regenwoud.